

Sygn. akt I AGa 78/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Gawinek (spr.)
Sędziowie:	SA Halina Zarzeczna SA Tomasz Żelazowski
Protokolant:	St. sekr. sąd. Marta Osińska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2019 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko "(...)" spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w S.

o stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 kwietnia 2019 r. sygn. akt VIII GC 464/16

I. oddała apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 810 (osiemset dziesięć) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Halina Zarzeczna Małgorzata Gawinek Tomasz Żelazowski

Sygn. akt I AGa 78/19

UZASADNIENIE

Powód B. G., 19 września 2016 złożył pozew o stwierdzenie nieważności uchwały podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki „(...)” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w dniu 28 kwietnia 2016 w sprawie udzielenia zgody na sprzedaż udziałów spółki, a także o zasądzenia od pozwanej kosztów postępowania. Powód wskazał, że posiada w pozwanej spółce 25 udziałów, a mimo tego nie został poinformowany o Zgromadzeniu Wspólników z 28 kwietnia 2016. O fakcie podjęcia uchwały powód dowiedział się po dokonaniu

wglądu w akta rejestrowe pozwanej 1 września 2016. Jednocześnie wyjaśnił, że udziały w spółce nabył od syndyka masy upadłości H. R. 28 maja 2013. Uchwała wyrażająca zgodę na ww. czynność została uchylona wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 7 marca 2014 r. (VIII GC 319/13), podtrzymanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 5 grudnia 2014. (I ACa 399/14). Orzeczenie Sądu Okręgowego miało charakter konstytutywny, wobec czego – zdaniem powoda – skutki wyroku wywołane zostały ex nunc (zaś przeciwne przyjęcie, że skutki te wywoływane są ex tunc sprawiałoby, że uchylenie uchwał nie różniłoby się od stwierdzenia ich nieważności). Powód podkreślił też, że tak długo jak nie została stwierdzona nieważność umowy sprzedaży zawartej na podstawie uchylonej uchwały, tak długo nie ma podstaw do kwestionowania jego praw udziałowych. Na Zgromadzeniu Wspólników 28 kwietnia 2016 i o zwołaniu, którego powód nie został poinformowany uczestniczył tylko jeden udziałowiec X. R., a tym samym podjęta uchwała narusza art. 232, 238 i 239 ksh.

Pozwana spółka wniosła o oddalenie pozwu w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

W toku procesu pozwana spółka zmieniła siedzibę z K. na S..

W wyniku zobowiązania pełnomocnika powoda przez Przewodniczącego w Sądzie pierwszej instancji do wskazania, której z dwóch uchwał podjętych na NZW w dniu 28 kwietnia 2016, a dotyczących wyrażenia zgody na zbycie udziałów, dotyczy żądanie pozwu, w piśmie procesowym z 15 stycznia 2019 (k. 447) pełnomocnik wskazał, że wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) i nr (...) podjętych przez NZW pozwanej spółki z 28 kwietnia 2016 w sprawie udzielenia zgody na sprzedaż udziałów spółki. Sad Okręgowy pismo to potraktował jako rozszerzenie powództwa.

Pozwana wniosła o oddalenie rozszerzonego powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania w zakresie rozszerzonego powództwa (k. 465).

Strona powodowa w piśmie procesowym z 26 marca 2019 (k. 479) sprecyzowała, że przedmiotem pozwu złożonego 19 września 2016 była uchwała nr (...) NZW z 28 kwietnia 2016, a uchwała nr (...) była przedmiotem rozszerzenia powództwa.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 18 kwietnia 2019 (sygn. akt VIII GC 464/16) oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.097 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd ten ustalił, że 15 lipca 1998 przed notariuszem B. S. (1), w S., stawili się J. B., H. R. i X. R., którzy oświadczyli, że zawierają umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą „(...)” z siedzibą w K., gmina B.. Przedmiot działalności spółki obejmował m.in. produkcję rolną, leśną, rybną i hodowlaną; przetwórstwo rolno-spożywcze i owocowo-warzywne. Kapitał zakładowy wynosił 5.000 zł i dzielił się na 100 równych i niepodzielnych udziałów po 50 zł każdy. J. B. objął 51 udziałów, H. R. 25 udziałów, a X. R. 24 udziały. Zgodnie z § 10 umowy spółki zbycie udziałów wymaga zachowania formy pisemnej oraz zezwolenia Zgromadzenia Wspólników. Wspólnikom przysługuje prawo pierwszeństwa w nabyciu udziałów wystawionych na sprzedaż. Prawo pierwszeństwa w nabyciu udziałów musi być wykonane w terminie jednego miesiąca od wyrażenia zgody na ich zbycie. W przypadku nieskorzystania z prawa pierwszeństwa nabycia, udziały mogą być zbyte według woli właściciela.

Pełnomocnik X. R. 14 czerwca 2013 skierował do H. R. e-mail, w którym poinformował go, że skoro zgodnie z porządkami obrad Zgromadzeń Wspólników spółki z o.o. (...) i spółki z o.o. (...) dokonane ma być przeniesienie jego udziałów, to reprezentowana przez niego X. R. zastrzega sobie wyraźnie prawo do realizowania prawa pierwokupu udziałów H. R. w obu spółkach. H. R. 15 czerwca 2013 poinformował pełnomocnika X. R., że w związku z wolą skorzystania z pierwszeństwa nabycia udziałów oczekuje w terminie do 24 czerwca 2013 na przedłożenie wiążącej oferty w rozbięciu na poszczególne spółki; zażądał także przedstawienia potwierdzenia z niemieckiego banku, że X. R. ma wystarczający kapitał na zakup udziałów, a dokonania płatności oczekiwał do 10 lipca 2013. Dodatkowo domagał się cofnięcia przez ojca X. R. wniosku o ogłoszenie jego upadłości. Pełnomocnik X. R. e#mailem z 17 czerwca 2013 wskazał, że kwestia wiarygodności teścia H. R. jest całkowicie odrębną sprawą, a odnosząc się do skorzystania przez X. R. z prawa pierwokupu wskazał, że prawo to jest prawem do przeniesienia na siebie (na uprawnionego do pierwokupu) zawartej już umowy na mocy jednostronnego oświadczenia. Tym samym to H. R. powinien przedłożyć

uprawnionej do pierwokupu konkretnych warunków umownych poprzez udostępnienie zawartych porozumień o przeniesieniu udziałów wraz z aneksami i klauzulami uzupełniającymi, a wówczas uprawniona do pierwokupu może podjąć swobodną decyzję czy przystąpi do tej już istniejącej umowy na wynegocjowanych warunkach. Jednocześnie pełnomocnik X. R. wezwał H. R. do przedłożenia wszelkich związanych z przeniesieniem udziałów dokumentów w terminie do 25 czerwca 2013.

Na Zgromadzeniu Wspólników spółki z o.o. (...) 29 czerwca 2013 podjęto kilka uchwał. Uchwałą nr (...) wyrażono zgodę na zawarcie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie udziałów wspólnika H. R. na warunkach według wyboru tegoż wspólnika. Uchwała została podjęta w głosowaniu jawnym większością 25 głosów, przy 24 głosach przeciw i o wstrzymujących się. Przed głosowaniem nad tą uchwałą wspólnik X. R. zastrzegła skorzystanie z przysługującego jej na mocy umowy spółki prawa pierwszeństwa po zapoznaniu się z warunkami, na jakich zostaną one wystawione na sprzedaż. Podnosiła też, że udziały H. R. jako uzyskane w czasie trwania małżeństwa podlegają rozliczeniu w chwil rozwiązania małżeństwa, a X. R. była wówczas w toku postępowania rozwodowego z H. R.. H. R. 1 lipca 2013, jako prezes spółki Gospodarstwo Swochowo, skierował informację do B. G. o podjęciu przez Zgromadzenie Wspólników uchwały wyrażającej zgodę na zawarcie umowy przewłaszczenia udziałów na zabezpieczenie. Zapewniał też, że niezwłocznie zmiana zostanie zgłoszona do KRS.

W związku z ogłoszeniem upadłości H. R. Sąd Rejonowy w S. (Niemcy) postanowieniem z 1 września 2013 (sygn. akt 580 IN 230/13) ustanowił syndyka jego masy upadłości w osobie adw. B. S. (2).

Wyrokiem z 4 sierpnia 2014 Sąd Okręgowy w Szczecinie (sygn. akt VIII GC 354/13) w sprawie z powództwa X. R. przeciwko „(...)” spółce z o.o. w K. oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) Zgromadzenia Wspólników tej spółki z 29 czerwca 2013; uchylił uchwały nr (...) i nr (...) z tej samej daty; zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.000 zł tytułem kosztów procesu i zniósł pomiędzy stronami koszty procesu w pozostałym zakresie. Wyrokiem z 23 kwietnia 2015 (sygn. akt I ACa 983/14) oddalił apelację pozwanej od powyższego wyroku i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 270 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Wyrokiem z 5 grudnia 2014 (sygn. akt I ACa 399/14) Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację pozwanej „(...)” spółki z o.o. w K. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 7 marca 2014 (VIII GC 319/13), którym w sprawie z powództwa X. R. uchylona została uchwała nr (...) zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z 14 czerwca 2013 o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie udziałów wspólnika H. R. na warunkach wg wyboru tego wspólnika.

Czyniąc dalsze ustalenia Sąd Okręgowy wskazał, że 29 lipca 2015 prof. dr hab. W. P. z (...) sporządził na zlecenie B. S. (2) opinię prawną w sprawie oceny skuteczności zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością po uchyleniu uchwały zgromadzenia wspólników wyrażającej zgodę na ich zbycie. Opinia została wydana na tle okoliczności faktycznych, w których H. R. zawarł z B. G. umowę, na mocy której dokonano „przewłaszczenia” 10 udziałów H. R. w spółce z o.o. „(...)” oraz 25 udziałów w spółce z o.o. „(...)” na zabezpieczenie wierzytelności B. G. o zwrot pożyczek udzielonych H. R., na zawarcie której Zgromadzenie Wspólników spółki z o.o. „(...)” wyraziło zgodę 14 czerwca 2013 uchwałą nr (...), a Zgromadzenie Wspólników spółki z o.o. „(...)” wyraziło zgodę 29 czerwca 2013 uchwałą nr (...), w oparciu o które B. G. na początku lipca 2013 został wpisany w KRS obu spółek jako ich wspólnik, a następnie uchwała nr (...) została uchylona wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie 7 marca 2014 (VIII GC 319/13) prawomocnym z dniem 5 grudnia 2014 wraz z oddaleniem apelacji przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie (I ACa 399/14), a uchwała nr (...) została uchylona wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 (VIII GC 354/13) prawomocnym z dniem 23 kwietnia 2015 w związku z oddaleniem apelacji przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie (I ACa 983/14).

Sąd stwierdził, że powód miał przekonanie, że umowa przewłaszczenia udziałów H. R. na zabezpieczenie z 28 maja 2013 jest skuteczna, a tym samym jest on wspólnikiem spółek, w których przejął udziały, z uwagi na to X. R. nie wykonała prawa pierwokupu, a ponadto został w charakterze wspólnika wpisany w KRS. To było wystarczające dla powoda, aby podjął decyzję o zaangażowaniu kapitału.

W Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników powodowej spółki 28 kwietnia 2016, udział wzięły X. R. posiadająca łącznie 24 udziały w kapitale zakładowym spółki o łącznej wartości nominalnej 12.000 zł oraz B. S. (2) jako syndyk masy upadłości H. R. w której skład wchodzi łącznie 25 udziałów w kapitale zakładowym spółki o łącznej wartości nominalnej 12.500 zł. Przewodniczący, którym wybrany został r.pr. S. S., stwierdził, że na Zgromadzeniu obecny jest cały kapitał zakładowy i nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu, ani co do odbycia Zgromadzenia, ani co do porządku obrad, a zatem zgodnie z art. 240 k.s.h. Zgromadzenia jest zdolne do podejmowania uchwał. NZW podjęło uchwałę nr (...), zgodnie z którą Zgromadzenie Wspólników wyraziło zgodę na zbycie przez X. R. na rzecz (...) spółki z o.o. w P. (nr KRS (...)) łącznie 24 udziały o wartości nominalnej 12.000 zł oraz uchwałę nr (...), zgodnie z którą Zgromadzenie Wspólników wyraziło zgodę na zbycie przez B. S. (2) jako syndyka masy upadłości H. R. na rzecz tej samej spółki (...) łącznie 25 udziałów o wartości nominalnej 12.500 zł. Obie uchwały zostały podjęte jednogłośnie. Na podstawie uchwały nr (...) NZW powołało B. S. (2) na członka zarządu spółki ze skutkiem na 28 kwietnia 2016. Załącznikami do sporządzonego w językach polskim i niemieckim protokołu Zgromadzenia, były rezygnacje wspólników z prawa pierwszeństwa w nabyciu udziałów w pozwanej spółce. Na Zgromadzeniu tym nie był obecny powód, ani nie został wcześniej o nim zawiadomiony. Cena sprzedaży udziałów wskazana w umowie z 28 kwietnia 2016 została wpłacona na rachunek depozytowy notariusza M. L. 29 kwietnia 2016.

Umowa sprzedaży udziałów pomiędzy B. S. (2) - syndykiem masy upadłości H. R. jako „sprzedającym 1” i X. R. jako „sprzedającym 2” a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. jako „kupującym” zawarta została 28 kwietnia 2016 w S., w formie pisemnej, z podpisami notarialnie poświadczonymi, sporządzona w językach polskim i niemieckim. We wstępie do umowy wskazano, że sprzedający są wspólnikami posiadającymi łącznie 100% udziałów w spółkach, zwanych razem „spółkami celowymi”: „(...)” spółce z o.o. w S. – nr KRS (...) (zwaną (...)) i „(...)” spółce z o.o. w S. – nr KRS (...) (zwaną (...)). Nadto wskazano, że sprzedający 1 posiada 25 udziałów w kapitale zakładowym (...) i 10 udziałów w kapitale zakładowym (...), natomiast sprzedający 2 posiada 48% udziałów w kapitale zakładowym (...) oraz 22,5% w kapitale zakładowym (...), z kolei (...) posiada 52,5% udziałów w kapitale zakładowym (...), przy czym udziały (...) w (...) nie są przedmiotem umowy i pozostają w (...). Dalej zaznaczono, że pomiędzy sprzedającym 1 i B. G. wpisanym obecnie w KRS jako posiadacza 25 udziałów w (...) i 10 udziałów w (...) toczy się postępowanie w sprawie ustalenia prawa do rozporządzania udziałami, gdyż sprzedający 1 jako syndyk masy upadłości H. R. podnosi, że przeniesienie tych udziałów z H. R. na B. G. jest nieważne/zaskarżalne i uważa, że jest jedynym podmiotem uprawnionym do rozporządzania wyżej wymienionymi udziałami. Wskazano także, że kupujący zamierza nabyć od sprzedających 100% udziałów w spółkach celowych, zwanych dalej „udziałami”, a sprzedający zamierzają sprzedać kupującemu udziały wolne od wszelkich obciążeń, pod warunkiem spełnienia się warunków przewidzianych w umowie.

W § 1 umowy wskazano, że sprzedający 1 sprzedaje 25 udziałów w (...) o wartości nominalnej 12.500 zł i sprzedający 2 sprzedaje 24 udziały w (...) o wartości nominalnej 12.000 zł na rzecz kupującego, który udziały te kupuje, nadto sprzedający 1 sprzedaje 10 udziałów (...) o wartości nominalnej 12.500 zł i sprzedający 2 sprzedaje 9 udziałów w (...) o wartości nominalnej 11.250 zł na rzecz kupującego, który udziały te kupuje. Sprzedający potwierdzili też, że rezygnują z ewentualnych praw pierwokupu i praw do przyłączenia się do sprzedaży przysługujących im na podstawie umów spółki spółek celowych. W § 1 ust. 3 wskazano, że zgromadzenia wspólników spółek (...) oraz (...) udzieliły 28 kwietnia 2016 zgody na sprzedaż udziałów zgodnie z niniejszą umową. Cenę sprzedaży określono w § 2 umowy, a w § 3 wskazano, że cenę sprzedaży należy niezwłocznie po zawarciu umowy zapłacić na wskazany w § 6 rachunek powierniczy, przy czym warunki wypłaty z rachunku powierniczego miały wynikać z umowy. Zastrzeżono też, że jeżeli do 31 grudnia 2016 kupujący nie odstąpi od umowy, to wypłata cen sprzedaży, o których mowa w § 2 umowy nastąpi na wskazane rachunki, z tym, że wypłata tej kwoty nastąpi po przedłożeniu notariuszowi wyroku Sądu Krajowego w H. dotyczącego udziałów (sygn. akt 327 O 41/14), na podstawie którego potwierdzone zostanie uprawnienie sprzedającego 1 do rozporządzania udziałami. Ostatecznie wypłata miała nastąpić na podstawie polecenia stron przedłożonego notariuszowi w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.

Zgodnie z § 7 umowy własność udziałów miała przejść na kupującego z chwilą całkowitej zapłaty ceny sprzedaży zgodnie z § 2 umowy w wysokości 2.250.000 euro na rachunek powierniczy. Wraz z przeniesieniem własności

udziałów na kupującego miały przejść wszystkie inne prawa związane z własnością udziałów, w tym odpowiednie prawa i obowiązki dotyczące przedsiębiorstwa. Nadto bezpośrednio po przeniesieniu udziałów, ale nie później niż w terminie 14 dni roboczych, kupujący miał poinformować spółki celowe o przeniesieniu udziałów zgodnie z art. 187 ust. 1 ksh.

W § 8 umowy postanowiono, że sprzedający 1 i sprzedający 2 zapewniają, że nie przysługują im żadne roszczenia wobec spółek celowych, a także, że rezygnują z dochodzenia jakichkolwiek przyszłych roszczeń wobec spółek celowych, przy czym nie dotyczy to rezygnacji z roszczeń o wydanie maszyn rolnych będących własnością sprzedających. Prawo umownego odstąpienia od umowy regulował jej § 9, w którym wskazano, że z uwagi na postępowanie sądowe, o którym mowa w preambule oraz z uwagi na fakt, że kupujący nie miał możliwości sprawdzić sytuacji majątkowej i finansowej spółek celowych, zaś sprzedający nie złożyli żadnych zapewnień dotyczących spółek celowych, strony uzgodniły, że kupujący będzie mógł odstąpić od umowy – w przypadku, w którym Sąd Krajowy w H. wyda prawomocny wyrok w sprawie zawisłego sporu w sprawie 327 O 41/14, na mocy którego sprzedającemu 1 nie przysługiwałoby prawo do rozporządzania udziałami będącymi przedmiotem umowy – w terminie 14 dni od dnia dostarczenia wyroku. Zastrzeżono też, że kupujący może skorzystać z prawa do odstąpienia od umowy najpóźniej do 31 grudnia 2016, przy czym uprawnienie to będzie nadal przysługiwało kupującemu jeżeli w terminie do 31 grudnia 2016 nie zostanie wydany wyrok w sprawie 327 O 41/14. Zaznaczono nadto, że w razie odstąpienia od umowy, kwotę zdeponowaną na rachunku powierniczym należy wypłacić kupującemu.

Wspólnik „(...)” spółki z o.o. w S. - (...) spółka z o.o. w K. (nr KRS (...)) 29 kwietnia 2016, w trybie pisemnym, podjął uchwałę nr (...), którą powołał E. P. na członka zarządu spółki ze skutkiem od 29 kwietnia 2016, oraz uchwałę nr (...), którą odwołał H. R. z zarządu spółki ze skutkiem na 29 kwietnia 2016. W imieniu (...) spółki z o.o. pod uchwałami podpisał się E. P..

Wyrokiem z 12 maja 2016, w sprawie 327 O 351/15, Sąd Krajowy w H. rozstrzygnął sprawę z powództwa B. S. (2) jako syndyka masy upadłości H. R. przeciwko B. G. stwierdzając, że oświadczenie H. R. o wyrażeniu zgody z 14 czerwca 2013 na przeniesienie 25 udziałów w spółce z o.o. „(...)” z siedzibą w K. (nr KRS (...)) na rzecz pozwanego B. G. jest nieskuteczne, a H. R. pozostaje wspólnikiem i w związku z tym jego nazwisko powinno znajdować się na liście wspólników. W uzasadnieniu wyroku Sąd Krajowy w H. wskazał, że prawnym posiadaczem udziałów w spółce z o.o. „(...)” jest syndyk, a przeniesienie z 28 maja 2013 było nieskuteczne w związku z brakiem zgody Zgromadzenia Wspólników i nie zostało ono skutecznie zatwierdzone ani przez uchwałę zgromadzenia wspólników z 14 czerwca 2013, ani przez syndyka, a B. G. nie może przeciwstawić się roszczeniu syndyka względną nieskutecznością.

Postanowieniem z 13 czerwca 2016, w sprawie 327 O 255/16, Sąd Krajowy w H. z wniosku „(...)” spółki z o.o. i „(...)” spółki z o.o. przeciwko H. R., poprzez zarządzenie tymczasowe zakazał przeciwnikowi wniosku oświadczenia w jakiegokolwiek formie osobom trzecim - bezpośrednio lub pośrednio - tak jak w załącznikach (...), (...), (...), (...) do wniosku z 10 czerwca 2016, że jest on uprawniony do reprezentacji wnioskodawców oraz zakazał mu dokonywania czynności prawnych w ich imieniu. Wskazane w postanowieniu załączniki stanowiły korespondencję spółek (...) podpisywaną przez H. R.. Wyrokiem z 10 sierpnia 2016, w sprawie 327 O 255/16, Sąd potwierdził tymczasowe zarządzenie z 13 czerwca 2016, powołując się w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia na uchylenie uchwały nr (...)i uchwały nr (...) przez Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokami z 7 marca 2014 i z 4 sierpnia 2014 oraz na wyroki Sądu Apelacyjnego oddalające apelacje od tych wyroków, jak również na swój wcześniejszy wyrok z 12 maja 2016 w sprawie 327 O 351/16. Wskazał także na dokonanie 28 kwietnia 2016 sprzedaży 25 udziałów H. R. w spółce „(...)” oraz na dokonanie tego samego dnia sprzedaży jego 10 udziałów w spółce „(...)”, jak i na odwołanie H. R. z funkcji członka zarządu przez Zgromadzenia Wspólników tych spółek 29 kwietnia 2016, o czym H. R. został poinformowany po południu 29 kwietnia 2016. Sąd Krajowy w oparciu o te okoliczności faktyczne wskazał, że prawnymi posiadaczami udziałów w spółce w chwili ich przeniesienia na (...)spółkę z o.o. 28 kwietnia 2016 byli H. R. i X. R., a przeniesienie udziałów w spółce w celu zabezpieczenia wierzytelności na B. G. zostało już wcześniej wyraźnie uchylone przez polskie sądy, które stwierdziły, że było to sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz z umową spółki, zaś uchylenie jest

prawomocne, co ma zgodnie z art. 249 § 1 w zw. z art. 254 § 1 ksh bezpośredni wpływ na umowę przeniesienia z 28 maja 2013 zawartą pomiędzy H. R. a B. G., do której to umowy zastosowanie znajdowało polskie prawo materialne.

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z 19 września 2016 dotyczącym pozwanej spółki (nr KRS (...)) współnikiem, któremu przysługuje 25 udziałów o łącznej wartości nominalnej 12.500 zł był B. G.. Drugim współnikiem była X. R. z 24 udziałami o łącznej wartości nominalnej 12.000 zł.

Postanowieniem z 7 września 2016, w sprawie (...) Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum dopuścił do udziału w sprawie w charakterze uczestnika B. G.. Postanowieniem z 25 listopada 2016, we ww. sprawie, Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum, na wniosek spółki „(...)” wykreślił w rejestrze przedsiębiorców w dziale 1 rubryce 7 – Dane współników - B. G. posiadającego 25 udziałów o łącznej wysokości 12.500 zł i X. R. posiadającej 24 udziały o łącznej wysokości 12.000 zł, a następnie wpisał(...) spółkę z o.o. (nr KRS (...)) jako współnika posiadającego całość udziałów spółki, tj. 49 udziałów o łącznej wartości 24.500 zł. W dziale 2 rubryce 1 – Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu Sąd Rejonowy wykreślił jako prezesa zarządu H. R., a wpisał E. P. oraz w dziale 2 rubryce 3 – Prokurenci wpisał K. M. jako prokurenta samoistnego.

Postanowieniem z 4 grudnia 2016 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum utrzymał w mocy postanowienie wydane 25 listopada 2016 przez Referendarza sądowego w całości i dokonany na jego podstawie wpis określony numerem 21 i dokonany 25 listopada 2016. Postanowienie uprawomocniło się 19 grudnia 2016.

Wyrokiem z 31 stycznia 2018, w sprawie 3 U 134/16, orzekający jako sąd drugiej instancji Hanzeatycki Wyższy Sąd Krajowy w H. oddalił odwołanie B. G. od wyroku Sądu Krajowego w H. z 12 maja 2016 (w sprawie 327 O 351/15), wskazując w uzasadnieniu, że B. G. na mocy umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie należności z 28 maja 2013 oraz uchwały współników podjętej głosami H. R. 29 czerwca 2013 nie stał się współnikiem „(...)” spółki z o.o., a H. R. pozostał jej współnikiem. Sąd ten zgadzał się również z poglądem, że B. G. w przypadku zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie nie może powoływać się na swoją dobrą wiarę, gdyż zawarcie tej umowy nie jest czynnością prawną dokonaną przez spółkę. Sąd ten podkreślił też, że B. G. - zgodnie z jego własnym twierdzeniem w toku postępowania przed niemieckim sądem - wiedział o przysługującym X. R. prawie pierwokupu oraz o wszczętym wobec H. R. postępowaniu upadłościowym w odniesieniu do jego majątku, jak i o ustanowieniu tymczasowego syndyka. Zdaniem tego Sądu B. G. wiedział o możliwości braku udzielenia niezbędnej zgody przez Zgromadzenie Wspólników, chociażby z tego powodu, że głosami H. R. prawa drugiego współnika w osobie X. R. mogą zostać pominięte lub oddanie głosu przez H. R. podlega ograniczeniom wynikającym z prawa upadłościowego. B. G. mógł tym samym liczyć się z tym, że przeniesienie na niego udziałów może być nieskuteczne z powodu braku niezbędnej zgody zgromadzenia współników.

Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie ustalił też, że wyrokiem z 12 września 2018 Sąd Okręgowy w Szczecinie, w sprawie VIII GC 513/16, oddalił powództwo B. G. przeciwko „(...)” spółce z o.o. w K. o stwierdzenie nieważności uchwały współników z 28 kwietnia 2016 w przedmiocie udzielenia zgody na sprzedaż udziałów spółki, a apelacja B. G. od powyższego wyroku została oddalona 28 lutego 2019, sygn. akt I AGa 219/18.

Sąd orzekający w pierwszej instancji wskazał, że ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy opierał się przede wszystkim na dowodach z dokumentów, zwłaszcza na wyrokach Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, a także na wyrokach sądów niemieckich, nie znajdując podstaw do ich zakwestionowania. Natomiast jako bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy ocenił dokumenty nie ujęte w punkcie 1. postanowienia dowodowego z 9 kwietnia 2019 (vide protokół rozprawy, k. 496-497), w tym dowody dotyczące powiązanej z pozwaną spółki z o.o. „(...)”, co stanowiło podstawę, w myśl przepisu art. 217 § 3 kpc do ich pominięcia. Za posiłkowe i w istocie marginalne – w świetle treści dokumentów – Sąd uznał zeznania powoda, który przedstawiał własny punkt widzenia na ważność spornych czynności prawnych, dostarczając wiedzy, choć niejasnej, tylko o dacie dowiedzenia się o spornych uchwałach. Uzasadniając pominięcie dowodów z zeznań świadków przywołanych przez powoda w piśmie z 30 października 2018, na podstawie art. 217 § 3 kpc, Sąd stwierdził, że okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, w przeważającej mierze niesporne,

zostały ustalone w oparciu o dowody z dokumentów, zaś istota rozstrzygnięcia sprowadzała się do oceny prawnej tych faktów, na tle przepisów art. 250 pkt 4 w zw. z art. 252 § 1 k.s.h., art. 182 § 1 k.s.h. i na tle art. 254 § 2 k.s.h..

Sąd Okręgowy wskazał, że powód, po rozszerzeniu powództwa, dochodził stwierdzenia nieważności uchwał nr (...) z 28 kwietnia 2016 podjętych przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki, na podstawie art. 252 § 1 zd. pierwsze ksh. Sąd podał, że zaistnienia przesłanki stwierdzenia nieważności zaskarżonych uchwał powód upatrywał w ich sprzeczności z art. 232, art. 238 i art. 239 ksh, z uwagi na brak jego zawiadomienia o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników pozwanej spółki, ze ww. daty. Sąd dodał że fakt niezawiadomienia powoda o rzeczonym zgromadzeniu nie był sporny.

Sąd Okręgowy wskazał, że przepis art. 232 ksh stanowi, że nadzwyczajne zgromadzenie wspólników zwołuje się w przypadkach określonych w niniejszym dziale lub umowie spółki, a także gdy organy lub osoby uprawnione do zwoływania zgromadzeń uznają to za wskazane. W myśl natomiast art. 239 kksh w sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały (§ 1); wniosek o zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników oraz wnioski o charakterze porządkowym mogą być uchwalone, mimo że nie były umieszczone w porządku obrad (§ 2).

Powód swojej legitymacji do zaskarżenia uchwał upatrywał w art. 250 pkt 4 w zw. z art. 252 § 1 k.s.h. jako wspólnik, który nie był obecny na zgromadzeniu z uwagi na wadliwe jego zdaniem, tj. z naruszeniem art. 232, art. 238 i art. 239 k.s.h., zwołanie zgromadzenia wspólników. Jednocześnie zgodnie z art. 252 § 3 k.s.h. prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Sąd Okręgowy stwierdził zatem, że powództwo w niniejszej sprawie - w zakresie uchwały nr (...) z 28 kwietnia 2016 - zostało wniesione 19 września 2016, czyli zarówno przed upływem sześciomiesięcznego terminu do zaskarżenia uchwały od uzyskania o niej wiadomości, jak i przed upływem 3-letniego terminu od jej podjęcia, a więc w terminie (niezależnie od tego czy powód dowiedział się o jej treści 1 września 2016, przeglądając akta rejestrowe - vide uzasadnienie pozwu, czy 18 maja 2016 od prokurenta pozwanej spółki, jak twierdzi pozwana w odpowiedzi na pozew). Inaczej natomiast zdaniem Sądu pierwszej instancji rzecz się ma z uchwałą nr (...), gdyż powództwo o stwierdzenie jej nieważności powód wytoczył dopiero 15 stycznia 2019 (k. 452), tj. w dacie nadania pisma będącego rozszerzeniem powództwa w tym zakresie (k. 447). Przyjmując za powodem, że o treści uchwał dowiedział się 1 września 2016 to zawity sześciomiesięczny termin upłynął najpóźniej 1 marca 2017, przez co jego prawo do zaskarżenia uchwały nr 2 by wygasło, a więc z tych przyczyn powództwo w tym zakresie podlegałoby oddaleniu. Jednakże w dacie rozszerzenia powództwa nie upłynął jeszcze trzyletni termin liczony od dnia powzięcia uchwały, tj. od 28 kwietnia 2016.

Sąd Okręgowy przeszedł następnie do dalszej kwestii, podając, że powód utrzymywał, że wspólnikiem pozwanej spółki stał się skutek zawarcia z dotychczasowym jej wspólnikiem H. R. 28 maja 2013, w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, na mocy której miało dojść do „przewłaszczenia” 25 udziałów H. R. w pozwanej spółce w celu zabezpieczenia spłaty przez H. R. zaciągniętych od powoda pożyczek.

Strona pozwana zakwestionowała legitymację czynną powoda podnosząc, że nie nabył on skutecznie udziałów w pozwanej spółce od (...), gdyż uchwała nr (...) Zgromadzenia Wspólników pozwanej z 29 czerwca 2013 wyrażająca następczo zgodę, o której mowa w art. 182 § 1 k.s.h., na dokonanie przewłaszczenia na zabezpieczenie udziałów H. R. na powoda została uchylona wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 (VIII GC 354/13), który stał się prawomocny wraz z oddaleniem apelacji pozwanej 23 kwietnia 2015 (I ACA 983/14). Sąd pierwszej instancji stwierdził, że uchwała wyrażająca zgodę na przeniesienie udziałów w pozwanej spółce została uchylona, czyli nie ma jej w obrocie prawnym, a skoro zgodnie z § 10 ust. 1 umowy spółki zbycie udziałów wymaga zgody zgromadzenia wspólników, to umowa, której skutkiem miało być przeniesienie udziałów H. R. na powoda dotknięta jest bezskutecznością zawieszoną, wobec czego powód nie jest wspólnikiem pozwanej spółki.

Powód z kolei wobec przyjętej przez pozwaną linię obrony powoływał się na art. 254 § 2 k.s.h., zgodnie z którym w przypadkach gdy ważność czynności dokonanej przez spółkę jest zależna od uchwały zgromadzenia wspólników, uchylenie takiej uchwały nie ma skutku wobec osób trzecich działających w dobrej wierze. Na tle wskazanego przepisu w okolicznościach niniejszej sprawy powód wywodził, że umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie zawarł z H. R. w dobrej wierze (powołując się jednocześnie na domniemanie z art. 7 k.c.), a wobec tego uchylenie uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej z 29 czerwca 2013 nie powinno mieć wobec niego skutku jako osoby trzeciej (spoza stosunku spółki). Tym samym powód wywodził, że pomimo prawomocnego uchylenia uchwały wspólników wyrażającej wymaganą § 10 ust. 1 umowy spółki zgodę na zbycie (przewłaszczenie) na powoda udziałów, on nadal pozostaje wspólnikiem spółki.

Przechodząc do oceny prawnej legitymacji czynnej powoda do wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) i nr (...) NZW pozwanej spółki z 28 kwietnia 2016, Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazał, na konieczność rozważenia skuteczności umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie z 28 maja 2013.

Sąd podał, że w myśl § 10 ust. 1 umowy pozwanej spółki „Zbycie udziałów wymaga zachowania formy pisemnej oraz zezwolenia Zgromadzenia Wspólników”, natomiast zgodnie z ust. 2 „Wspólnikom przysługuje prawo pierwszeństwo w nabyciu udziałów wystawionych na sprzedaż”. Zawarcie w umowie spółki takiego zastrzeżenia jest zgodne z art. 182 § 1 k.s.h., zgodnie z którym zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz zastawienie udziału umowa spółki może uzależnić od zgody spółki albo w inny sposób ograniczyć. Na tym tle w doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że zgoda uregulowana art. 182 § 1 k.s.h. jest zgodą osoby trzeciej, o której mowa w art. 63 § 1 k.c., stanowiącym, że jeżeli do dokonania czynności prawnej potrzebna jest zgoda osoby trzeciej, osoba ta może wyrazić zgodę także przed złożeniem oświadczenia przez osoby dokonywające czynności albo po jego złożeniu. Zgoda wyrażona po złożeniu oświadczenia ma moc wsteczną od jego daty. Tym samym niezależnie od tego, który podmiot (organ) jest uprawniony do wyrażenia zgody na zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części, zgoda taka jest zgodą osoby trzeciej w rozumieniu art. 63 k.c., a wobec tego zgoda ta może zostać udzielona zarówno przed dokonaniem czynności, jak i po jej dokonaniu, z tym jednak, że do czasu udzielenia zgody czynność taka dotknięta jest bezskutecznością zawieszoną. Umowa zbycia udziałów, zawarta bez zezwolenia spółki z o.o. (do udzielenia którego właściwe jest zgromadzenie wspólników), stanowi zatem czynność bezskuteczną, i to zarówno wobec spółki, jak i w stosunkach między stronami. Umowa taka może stać się skuteczna dopiero wtedy, gdy stosowne zezwolenie zostanie udzielone.

Zdaniem Sądu Okręgowego zawarta przez powoda z H. R. umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie jego 25 udziałów w pozwanej spółce z 28 maja 2013 byłaby zatem dotknięta bezskutecznością zawieszoną do chwili podjęcia przez NZW pozwanej spółki uchwały nr (...) z 29 czerwca 2013 wyrażającej zgodę na zawarcie umowy już tylko z uwagi na to, że umowa została zawarta przed wyrażeniem zgody, a tym samym zgoda miała mieć charakter następczy. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się przy tym z jednej strony, że jeżeli zgoda może być wyrażona jako potwierdzenie już złożonego oświadczenia woli (co stanowi regułę w świetle art. 63), czynność ma do tego momentu charakter czynności niezupełnej (negotium claudicans), co powoduje stan tzw. bezskuteczności zawieszony, której istota sprowadza się do tego, że brak skutków prawnych czynności ma charakter tymczasowy (do momentu potwierdzenia przez osobę trzecią). Stan taki nie może być więc porównywany z nieważnością czynności prawnej, wywołuje on bowiem stan związania stron, uniemożliwiający odstąpienie od umowy. W przypadku bezskuteczności zawieszony, wywołanej brakiem zgody osoby trzeciej na dokonanie czynności prawnej, druga strona może wyznaczyć termin na udzielenie zgody, po upływie którego staje się wolna, a wobec braku ogólnej regulacji kodeksowej jest w takich sytuacjach uzasadnione stosowanie analogii do przepisów szczególnych *expressis verbis* przewidujących taką możliwość (np. art. 103 § 2, art. 520 k.c.). Skutkiem braku zgody, o której mowa w art. 63 § 1 k.c. w zw. z art. 182 § 1 k.s.h. pozostaje tym samym bezskuteczność umowy przenoszącej udziały w spółce z o.o., gdy umowa spółki wymaga dla zawarcia takiej umowy wyrażenia zgody organu spółki jakim jest zgromadzenie wspólników. Sąd Okręgowy zgodził się również z wyrażonym w doktrynie stanowiskiem, że treścią oświadczenia osoby trzeciej jest akceptacja faktu dokonania czynności prawnej, której zgoda dotyczy, zgoda na udział w tej czynności oznaczonych podmiotów, na treść składanych oświadczeń woli, a także na skutki tej czynności, i to zarówno dla osób jej dokonujących, jak i dla osób trzecich oraz samego wyrażającego zgodę. Konieczna jest tym samym w oświadczeniu woli o wyrażeniu zgody przez

osobę trzecią na dokonanie czynności prawnej zindywidualizowanie tej czynności prawnej, co jednak nie miało miejsca w przypadku zgody wyrażonej uchwałą nr (...) z 29 czerwca 2013 podjętej przez NZW pozwanej, albowiem uchwała ta wyrażała jedynie „blankietową” zgodę na dokonanie przez określonego współnika (tylko jedną stronę) czynności prawnej nazwanej „przewłaszczeniem udziałów na zabezpieczenie” bez konkretyzacji tak drugiej strony czynności prawnej, jak i elementów istotnych jej treści – przeciwnie wręcz, wskazując, że czynność miałaby zostać dokonana na bliżej niesprecyzowanych warunkach według wyboru współnika H. R.. Tym samym – zdaniem Sądu Okręgowego - w okolicznościach niniejszej sprawy istniały daleko idące wątpliwości, czy – niezależnie od późniejszego prawomocnego uchylenia uchwały nr (...) wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 r. (VIII GC 354/13) – wymagana § 10 ust. 1 umowy spółki zgoda z art. 63 § 1 k.c. w zw. z art. 182 § 1 k.s.h. w ogóle kiedykolwiek została wyrażona, a tym samym umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie, wskutek której powód miałby się stać współnikiem pozwanej spółki, nigdy nie stałaby się prawnie skuteczna.

Niezależnie od powyższych rozważań Sąd wskazał również, że nawet gdyby uchwała nr (...) w swojej treści spełniała warunki art. 63 § 1 k.c., to i tak z uwagi na wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 uchylający wskazaną uchwałę, mający charakter konstytutywny i wywołujący skutek *ex tunc* sprawił, że zaistniał stan taki, jak gdyby uchwała nr (...) z 29 czerwca 2013 nigdy nie została podjęta przez Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki. Sąd stwierdził przy tym, że przyjęcie, że uchylenie uchwały odnosi zasadniczo skutek *ex tunc*, tzn. skutki prawne uchwały ustają już od dnia jej podjęcia jest przy tym przyjmowany przez przeważającą część doktryny i orzecznictwa. Sąd Okręgowy zaznaczył, że odmienny pogląd (o skuteczności uchylenia tylko *ex nunc*) wyrażany był na gruncie kodeksu handlowego (pod rządem k.s.h. pogląd taki prezentuje tylko w zakresie stosunków wewnętrznych spółki A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 427 k.s.h., LEX). Zdaniem Sadu pierwszej instancji za poglądem o skuteczności *ex tunc* wyroku uchylającego uchwałę przemawia przy tym m.in. to, że nie można (z uwagi na charakter podstaw do uchylenia wyroku określonych w art. 249 § 1 k.s.h.) generalnie zaakceptować sytuacji, w której – mimo stwierdzenia prawomocnym wyrokiem podstaw do uchylenia uchwały – jej skutki wywierane w okresie poprzedzającym uzyskanie prawomocności przez wyrok miałyby pozostawać w mocy, gdyż taka regulacja faworyzowałaby współników ciągnących korzyści z wadliwej uchwały (w szczególności na ich rzecz działałaby przewlekłość postępowania sądowego). Z tych też względów również nie można interpretować rozszerzająco wyjątku na rzecz osób pozostających w dobrej wierze, zawartego w art. 254 § 2 k.s.h. Nadto wskazuje się, że w razie przyjęcia, że w stosunkach zewnętrznych spółki uchylenie uchwały działa tylko *ex nunc*, istnienie art. 254 § 2 k.s.h. byłoby bezprzedmiotowe.

Według Sądu Okręgowego zatem, na tle powyższych rozważań należało tym samym przyjąć, że powód – z uwagi na wywołanie przez wyrok Sądu Okręgowego z 4 sierpnia 2014 (VIII GC 354/13) wobec zaskarżonej uchwały nr (...) z 29 czerwca 2013 Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki skutku jej uchylenia *ex tunc*, a zatem wywołania skutku takiego, jak gdyby uchwała wyrażająca zgodę na zawarcie umowy przewłaszczenia udziałów H. R. na zabezpieczenie, wskutek której powód miałby stać się współnikiem pozwanej spółki, nigdy nie została podjęta, a tym samym nigdy nie wyrażono zgody na zawarcie umowy, a co za tym idzie umowa ta pozostaje czynnością prawną dotkniętą bezskutecznością zawieszoną i nie wywołała zamierzonych w niej skutków prawnych, czego logiczną konsekwencją jest to, że powód nie jest i nigdy nie stał się współnikiem pozwanej.

Odnosząc się do powoływanej przez powoda argumentacji dotyczącej zawarcia przez niego umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie w dobrej wierze, z powołaniem się przepis art. 254 § 2 k.s.h., Sąd stwierdził, że szczególnego podkreślenia na tle tego przepisu wymaga z jednej strony to, że stanowi ona *lex specialis* w stosunku do regulacji zawartej w § 1 wskazanej jednostki redakcyjnej (a zatem skuteczności uchylenia uchwały *ex tunc*), a z drugiej dotyczy tylko tych czynności prawnych, które zostały dokonane z osobą trzecią przez spółkę. Skoro zaś zgodnie z zasadami wykładni zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej wyjątków (a takim wyjątkiem jest art. 254 § 2 k.s.h.), toteż nie można w sposób rozszerzający wyklądać użytego w analizowanym przepisie pojęcia „spółka” i przyjmować, że przez pojęcie to należy rozumieć także „wspólnika spółki”, jak w toku postępowania utrzymywał powód. Zdaniem Sądu Okręgowego zakazu rozszerzającej wykładni wyjątków nie przekreślają również i względy słusznościowe podnoszone przez część przedstawicieli doktryny w krytyce ścisłej wykładni art. 254 § 2 k.s.h..

Sąd Okręgowy stwierdził zatem, że czynność zbycia udziałów nie jest czynnością prawną dokonaną przez spółkę, ale czynnością między zbywcą a nabywcą, tj. między współnikiem spółki a osobą trzecią, wobec czego art. 254 § 2 k.s.h. nie znajduje zastosowania w przypadku czynności prawnej dokonanej między współnikiem spółki a osobą trzecią. Sąd powoła się także na wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2006, III CSK 32/06, OSP 2007/3/31, w którym wskazano, że z brzmienia art. 254 § 2 k.s.h. nie wynika, że hipotezą wypowiedzianej w nich normy są objęte umowy zbycia udziałów przez współników, zawarte za zgodą wyrażoną w uchwale współników, której nieważność została stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu. Jednocześnie nie ma podstaw do stosowania tych przepisów do wymienionych wyżej umów per analogiam, gdyż wszystkie normy chroniące osoby, które dokonały czynności prawnej w dobrej wierze, są wyjątkami od zasady, że nastąpienie określonych skutków cywilnoprawnych nie zależy od tego, czy i w jakim stopniu osoby zainteresowane tymi skutkami są zorientowane co do warunkujących je elementów stanu faktycznego czynności prawnej; zgodnie z tą zasadą, jeżeli wymagany stan faktyczny zrealizuje się – skutki nastąpią, jeżeli zaś wymagany stan faktyczny nie zrealizuje się – skutki nie nastąpią, choćby zainteresowane osoby były przekonane o ziszczeniu się wymaganego stanu faktycznego (por. wyrok SN z 15 listopada 2002 r., V CKN 1340/00, OSP 2003/11/143). Norma stanowiąca, że stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia współników, od której zależna jest ważność czynności dokonanej przez spółkę, nie ma skutku wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze, nie tylko stanowi wyjątek od wspomnianej zasady, lecz różni się także dość znacznie od innych wyjątkowych przepisów chroniących osoby działające w dobrej wierze. Omawiana norma chroni stronę czynności prawnej dokonanej ze spółką, pomimo niespełnienia przesłanki ważności tej czynności, czyli sanuje ważność czynności prawnej przez zastąpienie brakującej przesłanki ważności przekonaniem strony o istnieniu tej przesłanki (jej dobrą wiarą), podczas gdy w prawie cywilnym (prywatnym) w zakresie obrotu prawnego regułą jest ochrona dobrej wiary osoby trzeciej w stosunku do wadliwej czynności prawnej.

W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził - skoro art. 254 § 2 k.s.h. nie może mieć zastosowania w przypadku powoda w niniejszej sprawie jako dokonującego czynności prawnej nie z pozwaną spółką, ale z jej współnikiem, powód nie nabył skutecznie w drodze umowy przewłaszczenie na zabezpieczenie z 28 maja 2013 - 25 udziałów H. R. w pozwanej spółce, a co za tym idzie nie jest jej współnikiem, a zatem nie jest podmiotem, któremu na mocy art. 250 pkt 4 w zw. z art. 252 § 1 k.s.h. przysługuje legitymacja czynna do zaskarżenia uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z 28 kwietnia 2016 r. Skoro zatem powód nie ma legitymacji czynnej do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie, to okoliczność ta była wystarczająca do oddalenia powództwa.

Dodatkowo Sąd wskazał za stroną pozwaną, że przesłanka istnienia dobrej lub złej wiary po stronie powoda w chwili nabycia udziałów w „(...)” spółce z o.o. nie ma znaczenia, ponieważ w odniesieniu do umowy nabycia udziałów nie istnieje w polskim porządku prawnym przepis, który umożliwiałby nabycie udziałów w spółce z o.o. od nieuprawnionego w dobrej wierze. Zdaniem Sądu słusznie wskazuje też pozwana, że nie sposób przyjąć, że powód działał w dobrej wierze. Bowiem w dniu, w którym powód podpisywał umowę z H. R., tj. 28 marca 2013, nie istniała uchwała Zgromadzenia Wspólników wyrażająca zgodę na zawarcie tej umowy, ponieważ została ona podjęta później. Skoro umowa spółki dla zbycia udziałów wymagała zgody zgromadzenia współników i przyznawała współnikom prawo pierwszeństwa, to powód powinien zażądać przedstawienia mu stosownej uchwały oraz dowodów na nieskorzystanie przez współników pozwanej z przysługującego im prawa. W rezultacie uznać należy, że powód posiadał pozytywną wiedzę, co do braku spełnienia przesłanki wymaganej dla skutecznego nabycia udziałów, co wyklucza możliwość działania przez niego w dobrej wierze. Wiedział on bowiem, że w chwili zawierania umowy ta przesłanka nie została spełniona i nie mógł żywić przekonania, że stosowna uchwała zostanie prawidłowo podjęta.

Zdaniem Sądu orzekającego w pierwszej instancji, za przyjęciem braku czynnej legitymacji procesowej powoda przekonują też orzeczenia wydane przez sądy w Niemczech. Otóż wyrokiem z 12 maja 2016 Sąd Krajowy w H. uznał, że umowa zbycia 25 udziałów w spółce „(...)” zawarta pomiędzy powodem a H. R. jest bezskuteczna, a H. R. pozostał współnikiem spółki i powinien być ujawniony na liście współników. Orzeczenie to zostało potwierdzone wyrokiem Hanzeatyckiego Wyższego Sądu Krajowego z 30 stycznia 2018, który oddalił odwołanie pozwanego, tj. B. G., od wyroku Sądu Krajowego z 12 maja 2016. Zgodnie z art. 36 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich

wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych – orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim są uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania. A zatem skutki prawne wynikające z powyższych orzeczeń Sądów niemieckich mają wprost przełożenie na realia niniejszej sprawy, utwierdzając przekonanie, że powód, m.in. w dacie NZW z 28 kwietnia 2016, nie posiadał i nie posiada statusu wspólnika pozwanej, a tym samym nie jest legitymowany do zaskarżenia uchwał jej wspólników.

Zdaniem Sądu bez znaczenia przy tym pozostaje okoliczność, że w czasie podejmowania zaskarżonej w niniejszej sprawie uchwały powód ujawniony był w rejestrze przedsiębiorców KRS pozwanej spółki jako jej wspólnik pomimo tego, że już 23 kwietnia 2015 – wskutek oddalenia wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (I ACa 983/14) apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 (VIII GC 354/13) – prawomocnie uchylono uchwałę nr (...) Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z 29 czerwca 2013, stanowiącą warunek konieczny skuteczności przeniesienia na niego udziałów w spółce przez H. R. na mocy umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie z 28 maja 2013. O ile zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy KRS domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe, o tyle domniemanie to jest wzruszalne, a dowodem skutecznie wzruszającym to domniemanie jest – w ocenie Sądu Okręgowego – prawomocny wyrok uchylający uchwałę niezbędną dla skuteczności umowy przenoszącej udziały w spółce, która z kolei stanowiła podstawę wpisu. Co prawda zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy KRS jeżeli dane wpisano do Rejestru niezgodnie ze zgłoszeniem podmiotu lub bez tego zgłoszenia, podmiot ten nie może zasłaniać się wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli zaniedbał wystąpić niezwłocznie z wnioskiem o sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie wpisu, to powód wywodzący, że łączy go stosunek spółki z pozwaną, nie jest w stosunku do niej osobą trzecią w rozumieniu art. 17 ust. 2 ustawy KRS. Jednocześnie też nie sposób było przyznać powodowi na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy KRS legitymacji czynnej do wystąpienia z powództwem w niniejszej sprawie, w sytuacji, w której z przeprowadzonych dowodów – w tym z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014 – wprost wynika brak materialnoprawnych podstaw dla przyjęcia, że powód jest wspólnikiem pozwanej spółki – przeciwnie, dowody te (oceniane w świetle art. 254 § 2 k.s.h.) wskazują, że powód wspólnikiem pozwanej spółki nie jest.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Wyrok ten w całości zaskarżył powód zarzucając:

- błędne przyjęcie, że Powód nie posiadał legitymacji czynnej do zaskarżenia uchwały będącej przedmiotem sporu;
 - błędne przyjęcie, że Powód nie był wspólnikiem pozwanej spółki, mimo że Powód do 25 listopada 2016 był ujawniony w rejestrze przedsiębiorców KRS jako wspólnik ww. spółki;
 - błędne przyjęcie, że brak zawiadomienia Powoda o zwołaniu Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki 28 kwietnia 2016 pozostawało bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, pomimo iż w dacie zawiadomienia o zwołaniu zgromadzenia Powód widniał w KRS jako wspólnik ww. spółki;
 - błędne przyjęcie, że Powód nie korzystał z domniemania dobrej wiary przy zawieraniu umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie;
- naruszenie przepisów postępowania w postaci pominięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu z dokumentów nie ujętych w punkcie 1 postanowienia dowodowego z 9 kwietnia 2019 z uwagi na brak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy dowód ten został powołany na okoliczność istotną dla rozstrzygnięcia sprawy tj. ustalenie legitymacji czynnej Powoda do występowania w niniejszej sprawie;
- naruszenie przepisów postępowania w postaci pominięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków B. S. (2), X. R., P. S., H. R. wskazanych w piśmie procesowym Powoda z 30 października 2018 na okoliczności sprecyzowane w piśmie procesowym Powoda z 15 stycznia 2019, w sytuacji gdy przeprowadzenie dowodu z zeznań ww. świadków było istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy;

- naruszenie przepisów postępowania poprzez błędną sprzeczną z zasadami logiki

i doświadczeniem życiowym oceną materiału dowodowego tj. zeznań Powoda, polegającą na przyjęciu, że zeznania te miały znaczenie jedynie posiłkowe i marginalne oraz, że Powód przedstawiał własny punkt widzenia, dostarczając wiedzy niejasnej, tylko o dacie dowiedzenia się o spornych uchwałach, w sytuacji gdy zeznania te były logiczne, spójne i korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym W ocenie powoda podniesione przez niego zarzuty uzasadniają wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) i nr(...)podjętych przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., nr KRS (...), z 28 kwietnia 2016 w sprawie udzielenia zgody na sprzedaż udziałów spółki i zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód powołując się na przepisy art. 380 kpc w zw. z art. 382 kpc wniósł też o rozpoznanie przez sąd drugiej instancji pkt. 3 postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 9 kwietnia 2019 pomijającego wniosek Powoda o dopuszczenie dowodu

z dokumentów ujętych w pkt. 1 tego postanowienia oraz dowodu z zeznań świadków przywołanych przez Powoda w piśmie z 30 października 2018 na okoliczności doprecyzowane w piśmie procesowym z 15 stycznia 2019 oraz o przeprowadzenie ww. dowodów przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda okazała się bezzasadna.

Sąd Apelacyjny nie stwierdził wadliwości postępowania przed Sądem pierwszej instancji skutkujących nieważnością postępowania. Kontrola instancyjna nie wykazała też uchybień przepisom prawa materialnego oraz zarzucanych przez stronę apelującą błędów dotyczących gromadzenia dowodów i ich oceny. Dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne dotyczące okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie znajdują odzwierciedlenie w przytoczonych na ich poparcie dowodach, a ich prawna ocena w kontekście weryfikacji żądań powoda oraz twierdzeń pozwanej spółki zasługuje na aprobatę. Stąd ustalenia te oraz wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Dodać przy tym należy, że obszernie przytoczenie ustaleń Sądu Okręgowego oraz wniosków i argumentów przedstawionych na ich poparcie, we wstępnej części niniejszego uzasadnienia, czyni niecelowym ponowne ich przedstawianie przez Sąd odwoławczy (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1999 r., II CKN 217/98, LEX nr 1213477). Rozważając zatem o zasadności zarzutów strony skarżącej oraz oceniając prawidłowość zastosowania przez Sąd pierwszej instancji norm prawa materialnego, Sąd Apelacyjny ponowi motywy Sądu Okręgowego jedynie w zakresie niezbędnym dla podkreślenia istotnych w sprawie kwestii.

Zdaniem Sądu odwoławczego przy tym, w pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, że choć strona powodowa zaskarżyła w całości wyrok Sądu Okręgowego, to nie wyartykułowała żadnego zarzutu odnośnie rozstrzygnięcia w zakresie uchwały nr (...) zaskarżonej przez powoda dopiero 15 stycznia 2019 (k. 452), tj. w dacie nadania pisma stanowiącego rozszerzenie powództwa w tej części (k. 447). Podkreślenia wymaga, że powództwo w tym zakresie, niezależnie od aktualnej również w stosunku do tej uchwały argumentacji, co od braku legitymacji powoda, podlegało oddaleniu z uwagi na upływ sześciu miesięcy, tj. czasu określonego w art. 252 § 3 ksh pomiędzy dowiedzeniem się przez powoda o uchwale (nawet według jego twierdzeń), a jej zaskarżeniem. Istotne jest też to, że w realiach tej sprawy bez znaczenia pozostaje fakt, że od podjęcia uchwały nr (...), do jej zaskarżenia przez powoda nie upłynęły trzy lata.

Ten termin bowiem ustawodawca zastrzegł jako powodujący w każdym przypadku wygaśnięcie prawa do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały sprzecznej z ustawą. Według konstrukcji przyjętej w art. 252 § 3 ksh uprawniony, który dowiedział się o uchwale, co do zasady może wnieść powództwo w ciągu sześciu miesięcy, licząc od tego dnia, z tym że zawsze powództwo musi wpłynąć do sądu przed upływem trzech lat od dnia, w którym uchwałę podjęto; przykładowo jeżeli uprawniony dowiedział się o uchwale po upływie dwóch lat i jedenastu miesięcy od jej podjęcia, ma na wniesienie powództwa nie sześć miesięcy, lecz tylko tyle dni, ile jeszcze zostało do upływu trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Podkreślenia też wymaga, że terminy określone w tym przepisie mają charakter terminów zawitych, co oznacza, że ograniczają one trwanie prawa do wystąpienia z powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały sprzecznej z ustawą do ram czasowych określonych w omawianym przepisie.

Sąd Apelacyjny za oczywiście bezzasadne uznał zarzuty strony skarżącej odnoszące się do wadliwości wydanego rozstrzygnięcia, z uwagi na błędy Sądu pierwszej instancji przy gromadzeniu dowodów, ich ocenie oraz konstruowaniu istotnych w sprawie faktów. Wskazać bowiem należy, że strona powodowa nawet w sferze twierdzeń nie wyartykułowała, które z faktów istotnych z uwagi na zastosowane przepisy prawa materialnego, Sąd Okręgowy ustalił błędnie oraz że proponowany przez powoda zakres postępowania dowodowego mógł by doprowadzić do ich obalenia. W tym procesie apelujący nie godzi się z przedstawioną przez Sąd Okręgowy oceną prawną wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 sierpnia 2014, wydanego w sprawie VIII GC 354/13 (prawomocnego z dniem 23 kwietnia 2015, po orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, sygn. akt I ACa 983/14), którym uchylona została uchwała nr (...) zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z 29 czerwca 2013 o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie udziałów wspólnika H. R. na warunkach wg wyboru tego wspólnika, w kontekście legitymacji czynnej powoda w niniejszym postępowaniu oraz co do wykładni i zastosowania przepisów art. 254 § 2 ksh i art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 121, poz. 769, z późn. zm.) . Podzielając stanowisko Sądu pierwszej instancji, które legło u podstaw odmowy przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie wskazywanym przez powoda w apelacji, zaznaczyć dodatkowo należy brak powiązania nawet przez apelującego możliwości wpływu tych – według powoda uchybień sądu w gromadzeniu i ocenie dowodów na wynik sporu.

Dostrzec nadto należy, że wnioski te pozostają również spóźnione w rozumieniu art. 207 §6 kpc i art. 217 § 2 kpc.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena dowodów dokonana przez Sąd pierwszej instancji w przedmiotowej sprawie nie narusza, ani reguł logicznego myślenia, ani zasad doświadczenia życiowego czy właściwego kojarzenia faktów. Nie sposób również przypisać Sądowi błędu w ocenie mocy poszczególnych dowodów. Zaznaczyć przy tym należy, że Sąd orzekający w pierwszej instancji – oceniając pojedyncze dowody, w tym w szczególności dowód z przesłuchania powoda – zgodnie z przepisem art. 233 § 1 kpc – odniósł ich znaczenie do całego, zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Strona skarżąca nie tylko nie wykazuje, ale nawet nie podaje uchybień Sądu mogących uzasadniać ingerencję Sądu odwoławczego w tym zakresie.

Słusznie uznał Sąd Okręgowy, że w sprawie istotna pozostawała ocena legitymacji powoda. Prawidłowo też Sąd ten dokonał tej oceny w świetle przepisu art. 252 § 1 w zw. z art. 250 ksh uznając, że powód nie posiada legitymacji do wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników

pozwanej spółki w dniu 28 kwietnia 2016. Przepisy art. 252 § 1 w zw. z art. 250 ksh legitymację tę przyznają bowiem zarządowi, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej, poszczególnym ich członkom oraz w określonych sytuacjach wspólnikowi,

a wobec uznania umowy nabycia udziałów za nieskuteczną powód nie należy do wymienionego w przepisie grona. Podniesione przez apelującego zarzuty dotyczące wskazanego zagadnienia ocenić należało przez pryzmat przepisów prawa materialnego. Wprawdzie redakcja zarzutów wprost nie odwołuje się do naruszenia prawa materialnego, to wskazać należy stronie skarżącej, że właśnie jego wykładnia i stosowanie doprowadziły do wydanego rozstrzygnięcia.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy trafnie uznał, że powód nie był wspólnikiem pozwanej spółki, a zatem brak było podstaw do zawiadomienia go o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu wspólników pozwanej spółki w dniu 28 kwietnia

2016 oraz dopuszczenia go do udziału w tym zgromadzeniu i głosowaniu. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ocenę dokonaną przez Sąd Okręgowy, że umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie 25 udziałów w pozwanej spółce z dnia 28 maja 2013 zawarta przez powoda z H. R. nie wywołuje skutków prawnych. Podkreślić należy, że z treści umowy spółki - § 8 „udziały są zbywalne z tym, że pozostali wspólnicy mają pierwszeństwo w nabyciu udziałów przeznaczonych do zbycia. Zbycie lub zastawienie udziału wymaga zgody Zgromadzenia Wspólników”. Z przyczyn podanych przez Sąd Okręgowy (blankietowość tej zgody, prawomocne uchylenie uchwały w tym przedmiocie przez sąd) stwierdzić należy, że Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki takiej zgody na zbycie udziałów nie udzieliło. Sąd Apelacyjny wskazuje przy tym stanowczo, że wyrok uchylający uchwałę zgromadzenia wspólników wzrusza uchwałę od chwili jej podjęcia, a więc wywołuje skutki ex tunc. Sąd Okręgowy w sposób obszerny omówił wskazane zagadnienie, zbędne jest zatem powtarzanie jego trafnej argumentacji. Podkreślić przy tym należy, że ocena skutku niweczącego uchyloną uchwałę od daty jej podjęcia znajduje uzasadnienie wprost w treści przepisu Kodeksu Spółek Handlowych. Jest także ugruntowana w orzecznictwie (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6 lutego 2018r., I AGa 137/18; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 marca 2013r., I ACa 1218/09; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 lipca 2006r., I ACa 188/06). Gdyby bowiem wyrok uchylający uchwałę miał wywoływać jedynie skutki ex nunc, wówczas zbędnym byłby przepis art. 254 § 1 ksh. Przepis ten reguluje sytuację w której czynności prawnej ze spółką przed uchyceniem zaskarżonej uchwały dokonuje osoba trzecia. Przepis ten przesądza o skuteczności czynności prawnych już dokonanych przez spółkę, jedynie wówczas, gdy osoba trzecia była w dobrej wierze. Omawiana regulacja stanowi zatem ochronę osób trzecich działających w dobrej wierze, a zatem nieświadomych wadliwości podjętych uchwał.

W każdym innym przypadku uchylenie uchwały skutkuje stanem jakby nigdy nie została podjęta. Przeciwny pogląd skutkowałby w istocie iluzorycznością ochrony na gruncie art. 249 ksh, bowiem nie pozwałaby na odwrócenie skutków uchwał wspólników sprzecznych z umową spółki, bądź dobrymi obyczajami i godzących w interesy spółki lub mających na celu pokrzywdzenie wspólnika.

W kontekście powyższych rozważań za całkowicie chybione uznać należało też zarzuty apelacji dotyczące wadliwej oceny w zakresie braku legitymacji czynnej po stronie powoda w niniejszym procesie. Skoro bowiem uchylenie uchwały Zgromadzenia Wspólników nr 7 z 29 czerwca 2013 skutkowało brakiem wymaganej umową spółki zgody na zbycie udziałów spółki przez H. R., umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie pozostaje bezskuteczna, a zatem nie wywołująca skutków prawnych. Tym samym powód nie nabył skutecznie udziałów w pozwanej spółce, a więc nie mógł wykonywać praw wspólnika czyli wytoczyć powództwa w trybie art. 252 § 1 w zw. z art. 250 ksh.

Sąd Apelacyjny wskazuje także, że czynność zbycia udziałów nie jest czynnością prawną spółki, ale czynnością między zbywcą a nabywcą. W sprawie między wspólnikiem a osobą trzecią § 2 art. 254 k.s.h. nie znajduje więc zastosowania. (wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2007r. III CSK 311/06). Powód nie korzysta zatem z ochrony z art. art. 254§ 2 k.s.h. przypisanej osobie trzeciej.

Odnosząc się do podnoszonego przez skarżącego domniemania prawdziwości wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym Sąd Apelacyjny wskazuje na możliwość jego obalenia. Ustanowione w art. 17 ust. 1 u.k.r.s. domniemanie jest domniemaniem prawnym w rozumieniu art. 234 k.p.c., z tym że może być obalone, ponieważ ustawa tego nie wyłącza. Odpis z rejestru jest dokumentem - środkiem dowodowym określonego stanu, nie zawsze zgodnym ze stanem rzeczywistym. Podkreślić należy, że wpis oraz wykreślenie wspólnika z rejestru przedsiębiorców ma charakter deklaratoryjny a nie konstytutywny, a więc potwierdza jedynie istniejący stan faktyczny. Omawiana norma prawna tworzy co prawda domniemanie prawdziwości tego wpisu, jednakże nie może stanowić generalnej zasady zmierzającej do bezwzględnego uznawania, że osoby formalnie figurujące w tym rejestrze jako wspólnicy istotnie posiadają taki status. W sprawie niniejszej wobec uchylenia wyrokiem sądu uchwały Zgromadzenia wspólników pozwanej spółki z 29 czerwca 2013 umowa nabycia udziałów przez powoda pozostawała bezskuteczna. Pomimo zatem ujawnienia go w rejestrze przedsiębiorców jako wspólnika spółki, wspólnikiem tym nie był. Brak było zatem podstaw do zawiadomienia go o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu wspólników pozwanej spółki planowanym na dzień 28 kwietnia 2016 oraz dopuszczenia go do udziału w tym zgromadzeniu i głosowaniu. Na dzień wskazanego zgromadzenia zachodziła oczywista niezgodność wpisu w rejestrze przedsiębiorców ze stanem prawnym

i faktycznym, ukształtowana na skutek orzeczenia sądu. Podzielić także należy ocenę Sądu Okręgowego, że powód powołujący się na bycie współnikiem pozwanej nie może być uznawany za osobę trzecią w świetle przepisu art. 17 ust. 2 ustawy KRS.

Analizując pozostałe argumenty apelacji Sąd odwoławczy wskazuje, że brak jest podstaw do stwierdzenia, że jedynie nieważność umowy z 28 maja 2013 dyskwalifikowałaby legitymację powoda w tym procesie. Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy wobec konieczności uzyskania zgody zgromadzenia wspólników na zbycie udziałów w spółce, do czasu jej udzielenia umowa pozostawała bezskuteczna. Artykuł 182

ksh jest przepisem, który uzależnia dokonanie konkretnej czynności prawnej od zgody spółki. Stosowne postanowienie umowy spółki ma wobec niego charakter wykonawczy. Stąd

czynność prawna dokonana bez zgody wymaganej przepisem prawa (art. 182 ksh) jest czynnością niepełną (negotium claudicans) dotkniętą tzw. bezskutecznością zawieszoną. Jak wykazało postępowanie dowodowe zgoda udzielona w formie uchwały z 29 czerwca 2013 została następnie unicestwiona na mocy orzeczenia Sądu.

Reasumując powyższe, zdaniem Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do przyjęcia, że powód posiadał legitymację do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanej z dnia 28 kwietnia 2016, a konkluzje Sądu Okręgowego w tym zakresie odpowiadają prawu.

Mając zatem na uwadze, że prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji nie obaliły zarzuty zgłoszone przez powoda w apelacji oraz że Sąd odwoławczy nie stwierdził uchybień, które winien brać pod uwagę z urzędu – na podstawie przepisu art. 385 kpc – wywiedziona w sprawie apelacja została oddalona jako bezzasadna.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 kpc, art. 98 § 1, 3 i 4 kpc, art. 99 kpc oraz § 8 ust 1 pkt 22 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (j.t.: Dz. U. z 2018, poz. 265).

SSA Halina Zarzeczna SSA Małgorzata Gawinek SSA Tomasz Żelazowski